

A. Anušausko galvosūkis rinkėjams

Stasio Žumbio nuotr.

Arvydas ANUŠAUSKAS

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininkas Arvydas Anušauskas įsitikinęs, kad tarp į savivaldybių tarybas pretenduojančių politinių organizacijų esama tokių, kurias remia užsienio valstybės, anaiptol ne draugiškos Lietuvai. Tačiau užkirsti tam kelio pagal dabartinius šalies įstatymus beveik neįmanoma.

Įrodyti kainuotų per brangiai

Prieš pat rinkimus paskleidęs abejonių dėl Lietuvos politinių organizacijų galimo finansavimo svetimų valstybių pinigais, "Respublikai" A. Anušauskas teigė negalįs įvardyti konkrečių politinių grupelių, gyvujančių būtent dėl tokio finansavimo.

"Užfiksuoti, kad tokios organizacijos kažkokių lėšų gavo, galima, ir tai yra užfiksuota. Bet konstatuoti pagal mūsų įstatymus, kad tai yra neteisėta, dažniausiai neįmanoma, - apgailestauja parlamentinio komiteto vadovas. - Todėl, kad dangstymo būdų yra labai įmantrių - verslo sandoriai, kultūros renginių rėmimas ir kt."

Anot jo, norint atsekti ir įrodyti tuos "neskaidrumus", reiktų nepaprastai didelių pastangų ir labai daug resursų.

"O kadangi tos organizacijos dažniausiai yra marginalinės ir labai nedidukės, visada pasveiriama, ar didelių resursų naudojimas bus adekvatus pasiektam rezultatui", - kodėl į jo įvardytą problemą žvelgiama pro pirštus, aiškino A. Anušauskas.

Nėra nuolatinės kontrolės

Seimo NSGK pirmininko teigimu, labiausiai matomas yra

Galbūt net bus konstatuota, kad parama neteisėta, tačiau rinkimų rezultatams tai jau įtakos neturės

politinių partijų finansavimas, o smulkios politinės organizacijos, kurių dažnai nėra nei Parlamente, nei savivaldoje, yra matomos mažiausiai.

"Aišku, jos privalo deklaruoti lėšas, kai dalyvauja politinėse kampanijose. Bet viskas prasideda tikrai ne per pačią politinę kampaniją, o gerokai anksčiau, - dėsto A. Anušauskas. - Blogai, kad pas mus nėra nuolatinės stebėsenos, kai skaidriai deklaruojamos visos lėšos, politinių organizacijų gaunamos ir naudojamos ne tik politinės kampanijos metu, bet ir iki jai prasidedant".

Pasak jo, to daryti neįpareigoja galiojantys teisės aktai, be

to, ir Vyriausioji rinkimų komisija (VRK), neturi tiek pajėgumų, kad užtikrintų nuolatinę politinių organizacijų finansų stebėseną.

Net dabar, prieš savivaldos rinkimus, mes nematome, kas remia juose dalyvaujančias atskiras organizacijas ar koalicijas. Tai sužinosime tik kampanijai pasibaigus, kai VRK gaus ir išnagrinės visas ataskaitas.

"Galbūt net bus konstatuota, kad parama neteisėta, tačiau rinkimų rezultatams tai jau įtakos neturės. Aišku, žmonės, rinkėjai, pagalvos - būčiau žinojęs, būčiau nebalsavęs, bet šaukštai jau bus popiet", - konstatuoja A. Anušauskas.

Šešėlinė politika

Paskutiniai politinių kampanijų finansavimą reglamentuojančio įstatymo pakeitimai, pasak parlamentarų, taip pat nesukuria prielaidų skaidriau finansuoti smulkias politines organizacijas.

"Naujai įsisteigusios organizacijos iš tiesų labai sunkiai randa finansavimo šaltinių, ir neskaidrūs veikėjai neretai tuo pasinaudoja, siūlydami savo paramą. Todėl Seime iš naujo registruotas pasiūlymas, kad gyventojams būtų leidžiama papildomai prie 2 proc. pajamų mokesčių perskirstyti dar 0,5 proc., kuriais jie galėtų remti ir mažas politines organizacijas, negaunančias lėšų iš biudžeto. Tikrai būtų daugiau skaidrumo", - įsitikinęs A. Anušauskas.

Jis apgailestauja, kad Seime pritarimo nesulaukė grupės parlamentarų siūlymas neleisti remti politinių kampanijų įmonėms, kurios gauna iš valstybės stambius užsakymus, vykdo valstybės investicijų projektus.

"Tačiau mes perregistravome šį siūlymą iš naujo ir prie jo įstatymų leidėjams dar teks grįžti", - viliasi A. Anušauskas.

Jis teigiamai vertina Teisingumo ministerijos pradėtą partijų sąrašų stebėseną. Netruko paaiškinti, kad esama asmenų, kurie įsirašę ne į vieną partiją, arba kad į politinę organizaciją susibūrę beveik išimtinai vienos stambios įmonės darbuotojai.

"Kyla įtarimas, kad žmonės eina į partiją, norėdami išlaikyti savo darbo vietą. Kaip to išvengti, man dabar atsakyti sunku. Matyt, tai priklauso ir nuo pačių žmonių", - svarsto A. Anušauskas. Anot jo, Lietuvoje susiklosčiusi situacija, kai organizacijos, kurios tikrai nėra demokratiškumo etalonas, visada geba pasinaudoti demokratijos teikiama pranašumais.

"Demokratinėje visuomenėje tai nebūtų toleruojama, - įsitikinęs parlamentarai. - Bet pas mus, deja, toleruojama, kaip ir daugelis kitų šešėlinių dalykų - šešėlinė ekonomika, šešėlinė politika ir pan."